

Frantze'n saneurri bakarra bearrezko gauzentzat. - Ikatz miña batek eztanda egin ta amairu lagun il. - Noruega aldian espiatzgoan. Lindbergh'en ibillerak. - Beste izparrak.

18

ATZERRIKO IZPARRAK

Frantzze eta Italia asarretuko ete?

Schuchsnig'en itzaldia motz Alemani'n. Polonia'ri eskintza bereziak egingo ete dautsoz Alemani'k? Gasen aurkako neurriak ikasten Inglatera'n. - Argentina'k bidiak eregi dautsoz espanar gobernuari izkilluak erosi dagiazan. - Erri txikiak alkartu. - Beste izparrak.

DANTZIG'EROK AUZIA

Berlin. — Goering, aleman ministroak elzakea baten aurkituko el-ditu bafiketaldi bat edo beste egiteko, Poloniako Erbeste arazuetako ministroa eta Dantzig'eko ordezkaria.

Ereisi ori ondo baño obeto gonduko dabe. Eriketak ta diplomazi arloak aztertuko ditue, eta batez be Alemani'ren gurari bizjak lortuteko zelan moldatuko dirian jakin eta erabagi nai: Dantzig'etaz Alemani'k izan nai dauan aginidetzat osua.

ERI TXIKIAK ALKARTU

Bucarest. — Mayatzean batuko da Pequeña Entente Estatuoen batzara. Txekoslovakia'ren eskabidez.

Europa'ko oraingo auzi ta matasak aztertuko ditue.

Estadu onen alkatasun senda, ta estuak len balzen jatof diraneta mundu guztiari adiratzeko el-da batzari ori.

FRANTZE TA ITALIA, ASARATU UREN

Berlin. — Eromatik afu ditugun izparrak, Italia ta Frantzze'ren arteko afu-emonak eten-aginean el-dira.

ESPANAR PAXISTEN DIRUA NAI EZ

Santiago de Chile. — Erbeste arazuetako ministroak esan dauenez, España'ko Gobernu erizaleak ez dau paxisten dirurik aintzat artuko.

Izpari orok zauzkadua andia eregin dau salerosketan, eta paxista espanar "estampilla" jotako dirua paperak ezerezean lotu dira Chile'n. Diru-pape-
rak onerako be eldu dira pila bat.

GOBERNU INGELESAR ZER NAI?

Bristol. — Langileak eratuta Frente Unico dalaokoren itzaldia izan da. Izparrak gogofikio jardun dabe.

Espanar erizaleatuna Mussoini'k tutaz kendu nai izan dau, langileen eskari ta eskubideak zapalduaz.

Egialda onelk, ordea, ingeles Gobernuak ondo dakizala, eta beronek baka-tuta onelk ditue. Demokrazia orela guziaz engrak lortuteko aiaz egin dau nuntai.

Franco kapitalismoak dauabilta, ta ingelesak be, kapitalismoak irabaztea atsegin ez ikusi, leukela edo, bere lan-gilen biduf omen da-ta.

INGELES IZPARINGIAK, OSTERA..

Londres. — "Ez-sartze" arazuan Portugalen jokaerea gogof be gogof gal-tetali dabe ingeles izparringiak, eragot-penak jafi baño ez dituala giten-da.

Kontrol ori zenbat eta geroago eza-fi, paxistak areyo lagundutea el-da.

LASPEL GUDEA

Londres. — Gudea datofkenean umeen bizjak zaitzeko, laspel edo gasen aurkako lru arpegi-estalki edo kareta-kin egin dabe gertakizun edo aprobak In-glaterra'n. Gertakizun onelk bi miloi nagusikeri egin ziranekin ez dabe zer ikusirik eta nagusientzako bi miloi ar-pegi-estalkiok egiten diharde.

Gertakizun onelk geroarako dira ta arpegi-estalki guztiok pilatuta gorde-luku berezian eukiko dabe-ta Calais'tik zeaf egazkin-areriuak agertu daite-zenean atarata banandu.

Steele Perkins komandantea da ger-takizun onen buru ta-euroi buruz itz-aldi bat egin dau Wimbledon-Udalean.

Laspel edo gas itogalen-aurka itzal-di ta zabalaunda, aundia egingo da In-glaterra guztian.

Wimbledon'go batzaraen emakume asko izan ziran. Eta laspelen aurkako arpegi-estalkiok zertarako ta zer ziran

Erregien autuak

Ingelesak eztabe Otto erregerik ikusi nai

Londres. — Von Wiener jatorizale alder-diko burua Ingleter'a'n dago ta batzar-pulitiku ta alduetxetako befi eman dagan, itzaldi batzuk egiteko eskatu diote.

"News Chronicle" izparringiak dienez, Londres'era etorriko balitz, Otto artxidie-ke artuko ote lukeen galde eragin zion bakaldunari ta Ingleter'a'ko Gobernu'k afera on egingo ote liokeen Otton'en etofe-rari. Ezetzkioa izan da erantzun guztia.

Itxuraz, Hapsburgo'ko dinastia beritzeko ez du Ingleter'a'k lan aundirik egingo.

LOTSABAGEAREN TATZAT MUNDUA

Londres. — Von Ribbentrop'en egiteko-
beste erietakoak bai-lau ez dirala ta, da-muz lez el-lagor beste efi batzuetako or-dezkariak, diño "Daily Express"-ek.

Afegia izan zan. eta ao zabal lotu zan jendea uen artan.

Itali, España ta Rusia'ko ordezkariak, oi bezela agurtu ordez, beste aren antzera egin eaz damurik agertzen ziran, euren erietaz zabalkunde egiteko aukera a-petirik galdu ebela-ta.

gogoz entzun eben. Arpegi-estalkiok egin daitzenen duan emongo yakuez une guztietan.

TROTSKISTAREN AZPIKERIA

Montecarlo. — Ertzainak trotskista-
ak gertatu-aginean eukun matxinada baten tarteko ziran tajde bat atxilotu dabe.

ANTZOKI BAT ERE DA

Tokio. — Mandchukuo'n, ango antzo-
kirik nagusiena ere egin da. Batzuk antzoki edo teatro baruan ere ziran eta beste batzuk zauritu zan.

ESPANAR GOBERNUARI IZKI-LUAK EROSI DAKEZAN BIDEAK EREGI

Buenos Aires. — Gobernuak arauak
aginzen dabenez al dalken ezeztasu-nik geien España'ko Gobernu'ari emotea izkilluak erosi al dalken, erabagi dau.

AO BETE AGINEGAZ

Moscu. — Ruciman, Ingleter'a'ko mi-
nistroak Washington'era egin dauana osterearo buruz diharu "Pravda" iz-parringiak. Europa'tik guda-arizkua el-dentzeko laguntasun-eske juan el-da. Washington'ere baiña alperik egin el dau ostereol.

CASABLANCA'RA

Casablanca. — Portu onetan saftu di-
ra Prantzia'ko guda-ontzi-taldeko ontzi batzuk. Aste baten orfex egingo dira.

DANTZIG'GO AGINTARIA

Berlin. — Dantzig uri azkean Aginta-
ri-buru izan daiten suizaf irakase mis-ter Burcard izentetuko dabela diño.

EGAZKIN AUNDIAK

Washington. — Ordezkari Aldundia'n
60 gizon eruatuko-eduko 42 ta erdi to-neladako egazkinak egitea erabagi da. Aundiaok egiteko asmoa, be, onar-tu dabe Aldundi ofetan.

NEGUS'EN BIZITOKI BARIA

Negus'en ordezkari batek etxe aundi
bat erosi dau Ne- : bizi daiten Txekoslovakia'n.

POLONIA'RI ESKINTZA BEREZIAK ALEMANIA'K?

Varsovia. — Datofen asteartearen von
Goering guda-burua Varsovia'rako da-la uste da. Dantzig'go autua dala-ta Polonia'ri eskintza bereziak egingo dautsozala uste da Alemani'a'k. Guda-bur-
u orok zer erin eta nora joko da-benik ez dabe esan.

SALEROSKETA EGIUNEA

Londres. — Latefi-Batuen eta In-gala-
tera'ren artean laster egin daben sa-le-rosketa egijunea laster izenpetuko da-la diño.

ADIZKIDE DOGUZ

Calencia. — Txekoslovakia'kin ta
Prantzia'kin Austria'k dauazan afu-
eman adizkidetasun bari emon dau Austria'ko Agintari Nagusia'k.

BALKANDAREN BATZARA

Atenas. — Turkia, Grezia, Yugoeslavi-
ta Rumania'ko ordezkariak batu dira. Pileri ori garantzia andia eman di-te. Bulgari ta Yugoeslavi'ren oraintsu-goko itunbena. En'te dalaiko arau-diaren bafu arauzko dan ala ez eba-litiko dabe.

SCHUCHSNIG'EN ITZALDIA MOTZ ALEMANIA'N

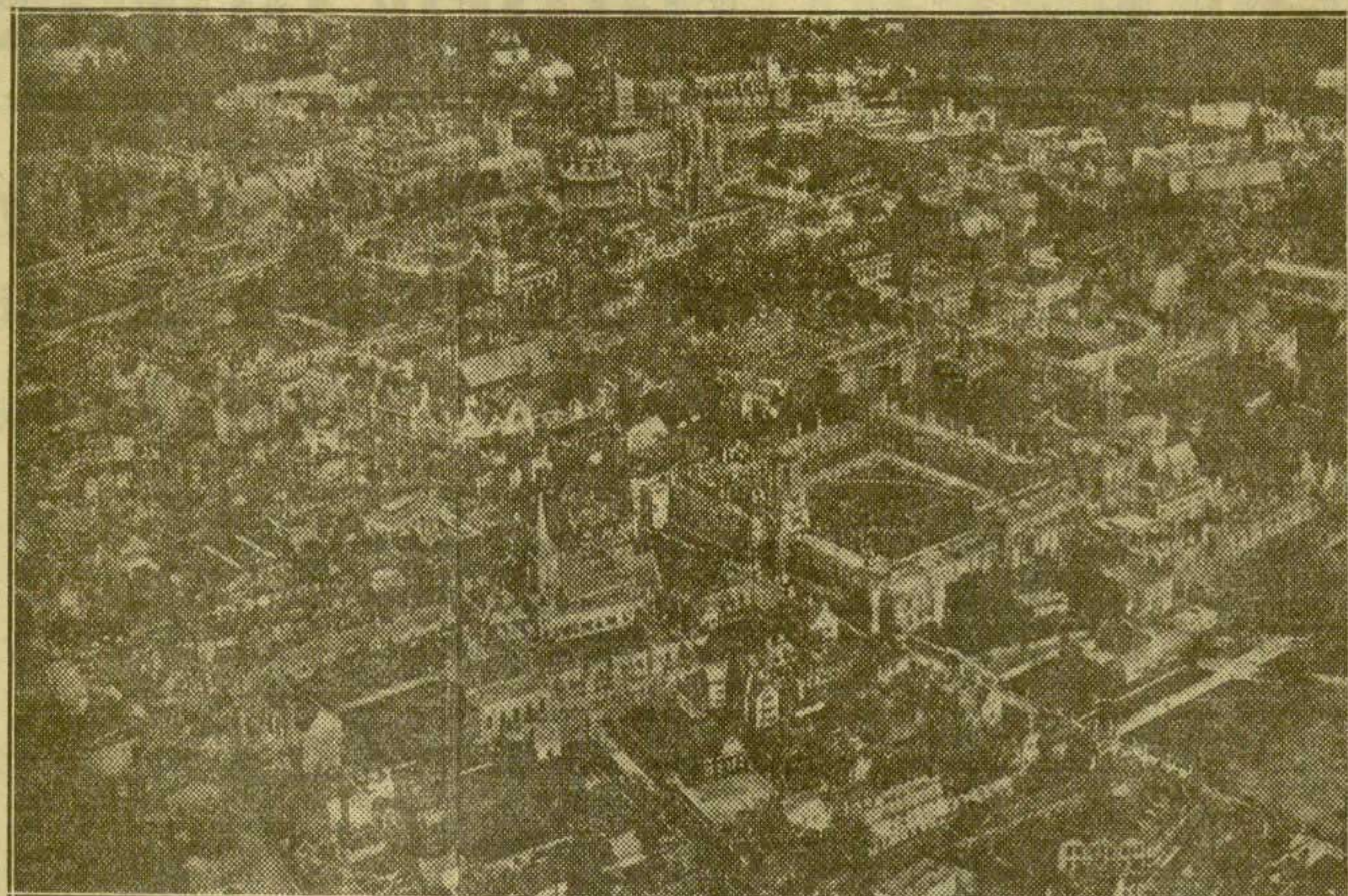
Paris. — Austria'k kantzilerak oraintsu
egin dauan itzaldia betozko artu da-be Alemani'a'n.

Italiaz afu-emonak len baño kutu-
nagoak dirala-ta jardun dauanian, Eri-ma ta Berlin'en alkatasuna beaf be-zela, ala, paxistak nai bezela goraldi ez du-lako izan da itzaldi ori ez txal-
lutea. Izan be, paxistak eretxiz Eu-ro-pa'ren galzkabidea ta osasuna euker dira.

Beste esagera bat bere, ez-dabe gu-
stora entzun Alemani'a'n. Kultura-talde eta bazkune batzuk antolatuta el ditue Austria'n, bañan austriar mufa ez da-benak dira. ordea. Nazifaren asmoak, ezarian eta bestela-baitakoan, austria-tafen gogo-biotzetara saftu nai ditue bazkun orretxek.

Kistaf-gizartezeale ta eri-gizate-za-
liak aintzat afu dituala Schuchsnig'ek eta, ortaz be ez dira konpore, pan-
germanista diralakoak ezetarako be ez dituz apatu-ta.

Austriaf Gobernu-buruak, Habsbur-
go'tarik bafiro bakaulkira eruan nai dituala-ta, orixe be ez yake nazifari atsegin, eukro amestu erioien Alemani andi eta nazifaren kalterako izango litzakelako austriafak bafiro efrege-dun izatea.

Uri ikusgari au, Oxford dozu. Ingalanda'ko Ikastola Nagusien kabua. Baka-zabaigana egia baño e-
euren bialkun mifena. Ori olan ba-da, ta Euzkadi ta España aldeko lufaldietara begitu, aurkituko dabe zeregiña.

EUKOTAR UMIEN ALDEZ

Umearen lagunak

(A MAYA)

"Onela emon zuan, eta Patro-
kio'k lagun moitearen esana egin
zuan."

Ilhada, IX'g. kantua.

Alfakakin adiskidetasun aundia duten
umien artean, geyenen beintzat bat izan
oi da bestien gaitetik egon oi dana, be-
tegi agintzen diona, besteakin berak nai
duana egin oi duana.

Gurasoi orf bat, Baldin zuen semetxo
edo alabatxo batek egun batzuetatik on-
za len ez zuan urduritasuna ba'dauka; ba-
din edozein ordutan, eskutan daukan gau-
za bertan bera utzita, lagunak deitu dio
lako, pixkor juaten ba'da; baldin baskaria
amaitu baño len edo azkenean dagoan go-
zoki edo igalia jatea baño laguntzema
juatea naiago ba'du; baldin bere lagunak
esan dion gauza bat egin edo bilateaga-
tik len ondo egin oi zitan zeregiñak be-
tetzeta baño ardura aundia goa artzen ba-
du, zuen uen ori zaitu egin beafean zau
dute, jafaiñ egin beaf diote eta laguna
nor dan jakin eta zuen umeari lagun or-
kin ibiltzea bene benetan galazotzen ba-
diote geyenen beintzat, beti ez esat-
afen, gauzarik onen onena egin izango de-
zute.

Onelako lagunak besteen gaitetan agur-
pide aundia izan oi dute, lagunon gogo-
ta aimenta, ostu egin oi dituzte eta be-
teak itxu-itxuan euren esanak bete.

Ezagutu det ume bat mairako zeuden
igalirik onen eta aundienak bana, bana
ka, eskutan onelako lagun batzuek er-
amate zizkiona, baita ere ezagutu ditut so-
ñean erabiltzen zuten urezko katea ta
Amabirjaren irudia eman zitotenak, eta
bat baño geyago ezagutu ditut amari zi-
-

lalezko dirua ostu eta eman oi ziotenak.

Gauza arigari bat. Onelako adiskideta
sumaren atzapafetan katigu dauken uen
gaxoak, mila bidef galdetu afen ez dute
aitortu oi lagun oi ezer eraman diotenik,
ez eta zigortu afen ere. Ume abek beti
erantzun dute urezko katea galdut egin
zuta ta eskutan daramen gozoki ura
eurrak jateko dutela. Eta "jan bada orain-
txe" agindu ezker "orain ez det gogorik,
kalcan jango det" erantzun dute.

Baña, berak igefi gabe jafaitzen ba'dio
zute, ez etxeko ate ondoan, ez eta atetik
begiratuta ikusteko lekuan, baña etxetik
oso utiti ez dala an egongo da umeak da-
raman opila, gozokia edo igalia jan beaf
duana, umeak daraman jostalua edo amari
ostutako dirua afu beaf duan laguna.

Lagun gaitzo oyetatik zearo aldunduta
koan bafak bafak: esaten du umeak egia,
Adizkidekeri au alde batera utzita ere-
tzean umearen lagunak zela diran ondo jakin
beaf degu gurasoak. Eta ementez ar-arira
datofelako aberatz eta aundikiak egin oi
duten gauza bat esatera noa.

Aundikiak euren umeak euren kideko-
kin bafarik ibiltzea nai izaten dute eta
gure efitan auzef ikusten degun gauza
da, aundikiak umeak abertzaleak izan afen
beste aundikiak in batutzea naiz ta abef-
tzaleak izan ez, naiz ta ondo aziak izan
ez. Ama Aberiak baño diruak geyago eta
obetoago batu oi ditu nonbait.

Ez dirugu geure umien lagunak erian
diran umeak onenen artean aukeraten.
Bai zera! Osagillen eta legizionaren
umeak ez dauke salerostzaleen umeakin bat
egiteko, ez eta abek ere arotzaren edo ig-
tzerarenarekin ibiltzeko. Eta ala ere jaur-
goiko bat eta Abefi bat ditugula esaten
degu. Ez dirudi.

Gure umeen adizkideak ankeratzeko ume
muetu bi bafak bafarik ikusi beaf gin
duzke: ume onak eta okerak, aziera ona
dutenak eta gaitzik aziak eta ez etxean
"chaufeur" dutenak eta ez dutenak, "Se-
cre Coeur" ikastetxean ibiliak eta ibili
gabeak, udara izarotzera efi garesti ba-
ra iuaten diranak eta juaten ez diranak,
etxean anderaño irakaslea dutenak eta ez
dutenak.

Gurasoak asko begiratu beaf duten be-
te gauza bat umeentzat artzen diran ne-
kameak dira. Ama, danik eta onena ta
langileena izan afen egun uztian ezin
leike umeakin egon, beste zeregin asko
batutzen bai zaizkio! Augaitik umeak ne-
kamearekin ibili beaf izan oi dute asko
tutan eta auzegaitik begiratu beaf degu on
do nolakoak diran umeentzat artzen dit-
gun nekameak eta gaitera ondo zaitu
umeak gauza txarik erakutzi ez dezayoten.

Umiñ aziera ez da eurai erakusten zaiz-
kioten gauzaz bafarik egin oi, baita
ere entzuten dituzten gauza guztiakin, iku-
ten dituztenakin, eta "igertzen" dituzte-
nakin ere baita.

Egin beaf bi esango dizkitzute zeu-
zenek, umien amak, egun beaf dituzte-
nak, ez nekameak: umeak goizean jai-
ki eta gabean oeratzeta. Zeuen bipteko
zaitxo odef oyeak asko, bafio dute, asko
txo kostatu dituzte, eta zuek uste o-
tuzen baño zer ikusi aundia goa du zuen
seme alaben elburuetan goizean bafarik ir-
kitzean a ren arpegi maitagarria umien
ikustek, eta gabean oen saitzean zeuen
begiratupean loak artzeak. Amazorenkin
batean goiko Aita onari otortz eginda
gero.

ARITOKIETA

Atzeritar izparringiak diñoena

Espanar paxistak alkar artu eziñik, alderdi bakarra "franquista" egin nai dabe. Bañan ez ei dabe errez izango. - Von Ribbentrop'en maltzurkeriak ingeles artean. - Alemani ta Inglatera artuemon estuetan lotu nairik. - Ingeles errege barria agurtukeran, "Heil Hitler!" ots egin eben Londres'en nazitar ordezkariak. - Beste izparrak.

ZARONTZALE TA FALANGISTA

Paris. — "Le Journal de Geneve" k Avi-
la'tiko izpar onelk jaso ditut.

Espanar paxisten artean, batasun eta
alkartasun estua lortu nairik, alegineta-
n dabiliz matxinada sortzale diran alder-
diak.

Zantzu argi ta garbiena ori egiztaleko,
auxe dozu: alderdi batzar bat antolatu
beaf daba oyuka asi dine paxisten izparin-
giak, eta buruetzat Franco arturik "fran-
quista" izango leuke izena, alderdi jayapa-
fi orok.

Franco'ko ordea, ez dau nai bera ditado-
re bai litzan urtutea. Ori dala-ta, be-
jafaitzale sutsuei orlakorik nai ez daua

la ta, zentzututoko aginduko dautsela, esan
ginei.

Bestalde, falangetafak eta zafontzaliak
gobernuaren kontra batu dira, bai, baña
alkafak bat egitea alderdi bakaia sortu-
ko oso gaitz izango da.

VON RIBBENTROP MALTZURERIZ

Paris. — Ingeles izparring batzuk diño-
nez, Von Ribbentrop, Londres'en izan da
nean, efrege agurtutuan, iru bidar egin ei
dautsa azitafen agufa.

Von Ribbentrop'ek orain, dauan ardura
laster ez jateaz, izan leitela, diño "News
Chronicle" k. Gobernuari ez yako batere
atsegin. Ingeles kontserbadoreien artean
adizkide asko izango ditu, nonbait, bañan,

gubernuko geyenen iritzi. Ingleter'a'n eta
Alemani'a'n egin dituan ibile ta zabalkun
dea ez dira, ihundik ere, Londres'ko enba-
iadore bak dagoitokozanak.

Aleman ordezkari orok gobernu aurka
ko kontserbadorekin adizkidetasun sako
nak izateari ez deritxe ondo, ministroak
Adizkidetasun ofea bidez, Alemani ta
Ingleterfen arteko egijunea burutu nai dabe
Rusia'ren kaltez, eta maltzur maltzurki
France'ren bere bai.

"HEIL, HITLER!"

Paris. — Jorge VI'gafarenen aukiratzeta
zala ta estadenen, ordezkariak artu ebaza-
nean, Von Ribbentrop'ek egin zituanak
agertuten ditu "Le Matin" ek.

Gernika

UDALETXEAN. — Udala'ren batzara
zan giñan, larunbat aratsaldean, eta ba-
kotxa bere lekuan geure udaleko 13 zine-
gotziak ikusi genduzan.

Aftu ziran arabagiak onexek izan zi-
rean:

1g. Urtian bost mila laurietatik bera
irabazten daben udal-langile guztia; alo
gera geitu beaf yakola, Zenbat bakotxa
ri eta txindi ori mundik atara leikean Or-
sun eta Zaintza batzordeak ikusi dagiela.

2g. Beste eres-batz batzuetan eta gu-
daldetan da dagozan efi - eresbartzako
ereslariak, etxayela orain udal-alogera-
irabazi.

3g. Eri-eres ikastola idigi beaf dala
umai jent'en eres erria irakasteko, eta ira-
kaste, Eri-Batzako artezkar - ordekoak
egin dayala.

4g. Aspaldion daukagun ur ufitasuna
zela zuzendu edo zuzendu al-bada ta ofe-
tarako ikasia dagoenen bateri itandu beaf
yakola, jent'a-en; aurtengo udaldian urik
-zagaz ezkariera ondo ibiliko ta.

Gero endore bafia autetsi beaf zan, eta
abertzaleak eta erkalafak eta guztiak ao
batez, Labauria'taf Joseba Mirena, aber-
tzale zinegotzia autetsi eben.

Eta batzara amaitu zan.

E. 55

Beraz, gaur Gernika'n, euzkel idazle bat
daukagu endore: Labauria'taf Joseba, ain
txinatzuko "Txapeltxu" ixenordia erabi-
ten eban euzkel idazlea, joan diran urtu-
tan asko idatzi etxaban afen.

Eta euzkel idazle alkate dagoan erian,
bidezkoa bere olan da-ta, kale agindua
eta kale deyak eta. euzkeraz - be, jaurti
beafko dira. Ofetan eskier egon geinke,
Ez oraingo lez, guzti guztia erderaz.

Eta olan, alkate jaun? Ertok olan
idazle-lagun maita?

Laster ikusi beafko.

Benipien, zoriorenk, mutil, eta eue egn
-beafko ondo eta geroikaf guztion onex
bete.

ILETAN. — Igande goizean, amaitater
ditan, Miren Neskutza'ren etxatxan il-
-otolastak izan genduzan, asalarik Do-
nosta'n erai daben Baltzola'taf Gotzon,
Euzko Etxeko'ko belbi eroalearen gogo-
-lidez.

Eleiza bete biterik aurkitzen zan, eta
abeslarien artezkar Olajola'taf Gabiri.
Euzko-Abesbata'ko artezkaria agertu zan
da, zelan abestuko zan etzago zer esanik.

GUDARI ARTEAN. — Egun batzuk
atsedenian geure artian igaro ta, atzo biur-
tu ziran Lekeiti'ko euren gudaletxera
gernikaf euzko gudari morloz.

Euren artean onexek ikusi genduzan.
Iragori'taf Andoni, Gometz'taf Kepa,
Bastetexeta'taf Kepa eta Gurutz anayak,
Etzaniz, Lafozea'taf Peli eta beste, orain
gogoratzen ezgarien asko.

Erdi makal dabilta ta Gernika'n aur-
kitzen da Zabarte'taf Koldobika, Teleria
guda-aleko "kapitana". Ondo eta arin
osatu.

KALEAN. — Urriagat'af Pantzesa osari
opatsuaren osakolan osatebaitumta
eginda, kalean agurtan dogu Guridi'taf
Mikel, onatiaz babestua eta oraingo aldie-
tan geure Batzoki'ko oteña.

Esku onetan abil Mikel da. laster af
guztiz osatu.

ERITOTZA. — Igande goizean il zan, 77
urte-dun jaia, Basabe eta Zendeokiz'daf
Eloi zana, neure osaba maita.

Enparan senditafetan adizkid: eta aber-
kide on-onak dituguz eta afu beaf guz-
tiak, batez bere seme Kerman, Perdiñar-
da, Gotzon eta Emili, eta suin Solaguren
daf Zelestine'k, EGUNA'ren samuragufik
maitokofena.

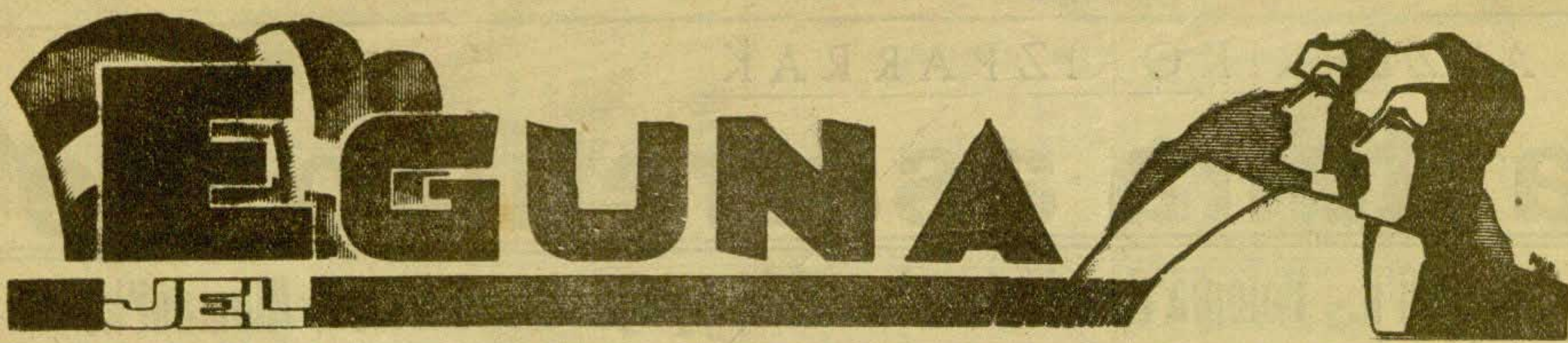
Belu-Mendu

Buckingham jauregian izan zan zifipa-
feoz asi dira ingeles egunkariak. "Morning
Post" ek onela diño: Diplomazi arloetako
mariskalak Von Ribbentrop'efegiaran au-
-era aurketzutean, onelk, oi bezela, efrege-
ren auzf makurtu ordez, zutik eta irmo
jartita, besua jaso eta "Heil, Hitler!" oy-
gin eban.

Agurkera au, uste-uste bakoa izar zan
afen. efregea afututa ez zan lotu.

Bere efiko arauz agurtuteko eskubidea,
badan noski, Von Ribbentrop'ek, Ekaldeko
ordezkari batek, orain urte batzuk, Vie-
toria efregeia, buruz beia biftan joaz
agurtu eban.

Aspaldiotan, ostera, aleman ordezkari-
ren autzoko gauza bakarik ez da ikuri.

18 urtetik 45'artekuak euren
agiriak atara biar ditue
aste onetan.

Lgo. urtia

41'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 1937'gn. otsalla 17'gna. eguaztena

15 eunen

Inglaterra'k eztau traturik gura Salamanca'gaz

Jarama'ko guda-oñean lau egazkin eratsi yakoza areriuari.-Es- pañar errepublikar indarrak iru aldiz atzeratu ebezan toki orretan paxista ankerren aurrerakadak. - Guda-oñetako beste izparrak.

INGLATERA'K TRATURIK EZ SALAMANCA'GAZ

Londres.—Ramsay ixeneko aldun konservadoriak itaun bat egin eutsen bere gobernuari. Eta itaun onetan itaun, ikusiak Franco'k Valencia'ko Gobernuak daukan baño lufalde geyago dau eola, ordua ez ete dan eldu inglaterra'ko Gobernuak Salamanca'ko paxista Batzaz artu emonetan jarriko. Lord Cambrom erbeste arazodun erduradunaren idazkari ordezkua zikotasun audijagaz erantzun eutsen eta "ez" itzagaz bakafik erantzun be.

GABIAN MADRID'EN

Madrid.—Gabeke bederatzi ta erdi-jetan Madrid'etik emondako guda izpaf ber jak auxe diñue: Guadala-jara'n. Abanadas inguruan areriuak suizkiluzko betiko leluen jarraitu eban ezetarik kalterik egin gabe. Jarama'n efi aldeztan indarrak iru aldiz atzeratu dabez areriuaren erauntza edo atakiak. Areriuaren egazkinak suagatu

Gudaria itun dago

Larunbat egun sentia da: eguraldi eurrtsua, oso eurrtsua.
Goiko iturriak, geure ur-uritasunagaz erukituta edo, txorri guztiak zabal-zabalik daukela esan lei.
Kaleetan inortxo bere ez.

Gudaletxeo leyoan jesarita, oldozkof, euzk-gudaria ikusten da.
Nori ete-doz bere gogamenak?
"Gizokoa maitea! Ama lastana!!...
Nun zerate?", diño berekutan.
Gastea eta osasuntsua izan afen, baña, itun aurkitzen da goiz ilun, eurrtsu onetan.

Geure gudaria ereslaria da, baña, eta euzk-erriko leyoetik jagi eta bere gelaratu da ta os ganiak daukan turututa ardu dau.

Turut maitea eskuetan ardu ta beria-laxe, bere bekokia argitu da, eta ta-iarre dagi.

Jesari lengo leyoan, bertan, turuta aratut, eta biotz os-osoaz, gogo guzti-guzti-az, ixtatitako doñu ezagunaren eresia donakintzen jaurritzen dau. Eta izil izilik, oyarituz gogo gozoa bailitza, auxe entzu nazoten dantsuki.

Gaste-gastetan nintzan eririk kanpora...

Ama zertarako da negar egitea?

Etia etereiz bere biotza, bere bañen guztia as-ase egin dabanen, eta bede go-luna zertxobait poztu, aldeni da le-yotik bafurantz geure gudari leya ta zintzoa...

BELU-MENDU

Erriren izakerak aintzat

Txekoeslobakia'ko lendakaria erki- zaletasunaren aldeko agertu da

Errialdietako berezitasunak aintzat artzea,
jakintza ta gizabidea jasotea da.

ESTADUA OSOTUTAKO BIDEA
Paris.—"Le Journal de Genève"
egunerokoa, Benes txekoeslobakia-
lendakaria izandako izateldiareta
izpafak dakaz, izenpuru onegaz: er-
kizaleatasun-jaukerea biziaz bea-
kan jaukerea dala diño Benes'ek.

Erkizaleatasun-bazkunekoak, Benes'
ekin izkeltaldia egitera joan yakoza.
Estaduko gizon guztiak batuteko bi-
de erez ta egikora dala, inotzen, re-
gionalismo dalako ori. Uriko ta base-
fiko efitar guztiak jakintza, argi-bide
ta kultura ugariagaz biziera egoki ta
jasoagora elizeko bide bait-da, eta
efialdiak banatasun eta berezita-
sunak, alkanen leya zindoz egoera bi-
kanagosa antolatuko leukieta.

Txekoeslobakia guztien alkaritasun
eta batasuna sakoragotuko erea li-

eben Tranco erija. Onak bederatzi
lagun il ebazan, eta ogei zauritu.

Geyenak andrak eta umiak. Jara-
ma'n Erkal egazkinak bufukaldi go-
gofa sortu eban areriuaren egazkina-
kaz. Oneri Junker trimotor bi lufara
eratziz eragin jakazan, eta beste arin
edo kaza'ko bi. Trimotor bat eta kaza
'ko beste bat euran guda-oin bafuan
jausi ziran, baña beste trimotor bat
eta kaza'ko bat efi-aldeztan guda-
oin bafuan. Junker batetik parakai-
das baten jatsi zan Angel Herrera
deritxan egazkinlarija. Bultzikindari
edo mekaniku sargentu bat eta ifa-

izale edo radioko sargentua atxilotu
ziran.

ARAGO'KO GUDA-ONETAN

Barcelona.—Gaur goixian emon da-
ko guda izpaf bereziaz auxe diñue.
Ipañ Aldian. Ato'sen suizkiluzkafa-
kaz egindako zumbaketa Tizena,
Tardienta, ta Mallester'en suagada-
ko jo-aldian alde bietatik. Robles'ik
anka egindako gudari bat aurkestu
zan. Erdi aldian, Ebro aldeko egre-
rak jo ebazan areriuak kalterik egin
gabe.

Gabeke guda-izpafak auxe diñue.
La Puntaza deritxan inguruan ager-

kuna bat egin eban efi-aldeztan tal-
diak. Areriuaren guda-oin ondorarte
eldu ziran eta areriuak ezautzen eze-
larikorik egin. Ainbat ingurutan gu-
dari ugari etofi dira paxistaren arte-
tik anka egin da. Erkal aldeko egaz-
kinak ikustaldi egazkada batzuk egin
ebezan.

PORT BOUKO JAZOKUNA

Barcelona.—Port Bou ixeneko urian ar-
eriuaren egazkinak ixan eban eginkisan ba-
fi batzuk onexek dira. Astelen goxeko sei
ta erdiak aldian, areriuaren egazkin batez
egin ebazan egazkada batzuk Port Bou
gan-gan. Jo ziran afizkuso sirenak
eta otea ostendu zan gorde lekuean, eta

ekazkinak igez egin eban, ezetarik su-
gadarik jaufti gabe. Baña berandutxuago
bafiz agertu zan egazkin berbera, beste
iru trimotorez itxaso aldetik etozala,
jaurti ebezan amalau suagada 75 kilokuak,
batzuk efitariak. Amar uriko bistanie
zauritau zirgan, eta kalte batzuk egin
etxietan. Areriuaren suagadak urrian kan-
po aldeko bitxibalian eguan osate-bakun-
tzako belbi bateri begiz jaurtikutak zi-
ralakua uzte da.

MADRID'KO GUDA-ONETAN

Madrid.—Madrid inguru gustijeta-
ko guda-onetan bakia da nagusi.
Gaur beintzat ezta ixan ezetarik
gudaketarik. Jarama inguruan, juan-

dako egunetan ixildubako gudakia
ixan da eta gogofa baña gaur dana
ixan da ixiltasuna.

Erkal taldiak egun gogof batzuben
ondoren bere egokerak obatu dau
kilometro batzuk irabazita, eta orain
lufalde areik gogofutuen dira.

INGELERAK LAGUNTZEN

Almeria.—Ingeles gudaontzi bat dabil,
Almeria'lik alkanerako janari eruan eka-
fijak egiten. Beste portu batzura be
juaten da. Onen janari ekartiak Mala-
ga'lik igezka etofitakurari janarijaz pal-
ez dedi zan dira.

IL-OBIRATZE OSPATSUA

Barcelona.—Gaur ospatu da, paxista
erajitziak jarunbatan Barcelona'n il ebe-
zaun il obiratza. Il-obiratze ofetara jxu
gafizko ostetzia zuzendu da. Aufetik po-
litiko alderdi gustijetako ordezkariak joia-
zan. Pi y Margall giza-irudijaren auzian
auei zan manifestasiuna, Uri eresbatzak
Lamote de Grifon ereslaria buru zala, il
eresbiak jo ebazan il-obiratze aldi zusa-
tija.

Mutrikua 'rrak Irratetxean

Ifratziotik entzun genduzan
joan dan larunbatean,
euzk-abeiti, olerki edef
eresi alai aftian.
Afiturikan egundu gihan
gelatxo, txiki batian,
mutrikua'k izan beaf zuten
Olano afurrik tartian,
jafai auferantz, abestu gogoz
euzkeraz euzko'efian.

Iñfi ofetan befi izan dira
abeslari jayoenak,
bañon batezbe beuren aftian
arantzaliak onenak.
Naiz etxietan, naiz kaltetan,
beti abestutzen denak,
abo zabalik geldi izan dira
ogei entzuten geienak,
Mutrikua'k befi azaldu izan du
beuren zafen orioimenak.

Txoriak zuten goxo ta egoki
abestu buten guziak,
abots edefik azaldu zuan
Ulaz abots-zoliak.
Bañon dancan egokienak
ziran euzko-olerkiak,
bejondatuela Jasone eta
"Mend-gain" gaste argiak,
abeslariatz gañera orain
badegu oleskariak.

Gogua alai, goruntz biotzak
egizko euzkotaf antzean,
nagieriak utzi ta jafai
atsean gabe jelpcan.
Asiera da beti zalena
auferantz zala gaitcan,
gure euzkera ta euzkeloiturak
azalduz leku dancan.
aguf, mutrikua'k abeslariak,
aguf guzioki batean.

Andonegi'ko Kuirera

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Diru barriaren irudia erakutsi euskuen atzo Lendakaritzan.-Abelgo-
rriak ixilleen ilten dituenak zigor gogorrak izango ditue.-Jan-edateko
larregikeriak ez dira laketuko.-Esne batua, umientzat izango da.-Bilbao
inguruetako ortuari lapurrak atzitetuko. Sorospide Zaingoa'n emokunak.

Nekazaritza

AGINDUA

Zaingo onak eferikisatutako apeak
emán-samartu dira oraintze. Baño As-
turias'era eraman beaf diran apeak
eraman-ekartzen eta landutzen, uste
baño denpora geyago beaf dala oartu
gera. Ortaz, igazko lotazilaren 11'ga-
fenez (il bereko, 14'gaieko Agintari-
tzaren Egunerokoan) eman zan Agin-
duaren bitartez ezari zan muetatzea
aldatu beafcan gera. Ona bada saneuri
beriak:

1'go. malako apeak befiak: 3 eta 4 on-
tzakoak, 3,15 laurleko.

2'gn. malako apeak befiak: 7 ontza-
koak, 3,15 laurleko.

Ikusten denez, lenengo maia ez da
aldatu. Bigafena, 5 eta 6 ontzakoak
osatuko dute, lengo saneuri beretan.

Irugafena befi, 7 ontzako apeak befiak
eratu degu. Onetara bi muela oneni
dagozkien saneuriak gelitu egiten dira:
loditasunari dagozkien afean, eta le-
gortu gabe kaiera eramango diralarik,
gelago pisatuko dute-ta.

Zugaitz nola bait bota eta erabili
izan beaf diralakio-Guda Zaingorent-
zat esate baterako-malatu diran be-
zelako apeak ez sortzea gerta lelke.
Ortiz, Mendi Zuzendaritza Nagusiak
badu balmena esatera goazen saneuri-
ak ezartzeko:

3 ontzako apeak befiak, 0,80 laurleko.
4 ontzako apeak befiak, 1,20 laurleko.
5 ontzako apeak befiak, 1,80 laurleko.
6 ontzako apeak befiak, 2,45 laurleko.
Guziak jabetu ditzeten ematen degu
beifi au.

NEKAZARIEN ALDE

Abando, Bilbao. Deusto ta Begoña'ko

luginak euron Sindikato bitartez Nekeza-
ritza Arduradunari egin eutsen laguntza
ta zuzentza eskabidea bete-bidean dala
esan euskuen Zaingo ofetan. Idazlan ofe-
tan gabaz egiten dautsezan ortuari-lepu-
tala galerasoteko basterak zaindu daga-
zala eskatuten yako; lapueta oerik aspa-
dion geituz duaz. Zaintza Zuzendaritza
Nagusia bafi emon yako ta ori galarazo-
teko egin beaf diranak egingo debez.

IKERAK

Zaingo onetan izan diranen artean Ei-
bar'ko Udala, Konsul-teldea, Sondika'ko
Nekazar-Alkartasuna, Bilbao'ko Efu-
kietza, Getxo'ko Geixu-Etxe-Ordezkar-
ia, Getxo'ko Abeltzari-Batza. Getxo'ko Alka-
tea, Sondika'ko Asietzari-Batza'k eta Ax-
pe-Marzana'ko Udala.

Zuzentza ta Gogo- Lantze-Zaigoan

AGINDUA

Burukide oneri kezka biziarenak de-
maizkion arazoza da Euzkadi'ko auren
gogo-azikera. Guda gori eta bafengabe,
arengandik sortutako erasoepen bait-
daukente aurak: gizaeraren balta astin-
du eraziko duten ezjakite eta gaitzo-
keri erasoepen alegia. Eta gai oneri
buruzko erantzun-beaf guzia leporat-
tzen duan eskero, bidezkoa da noski
dagozkien eskubide eta alimen guziaz
jabetu nal izatea: eskubide-alimen oiek
arabill ezean, nekez erabaki bai-deza-
ke ain garantz suindiko arazo.

Ortiz, auxe agintzen det:
1'go. atala. Ezin inorik ere ikaste-
txerik artu dezake, aldeguere Zaingo
oneri alderiaz gabe eta beronek eman
dezekan balmenaz jabetu gabe.

2'gn. atala. Orain arte artuak izan
diran ikastetxe guziet buruzko artu-
tzeak ber-artetuzko eskatu dezake
Zaingo onak, etxeok ikastetxetara bi-
urtuak izan ditezela loitzeko asmoz.

Erri-zaintza

IZPARIK EZ

Zaingo onetara juan giñanean ezalako
izpafik ezin batu izan gendun, Orutza jau-
na gexo samar dago oinditio, ta ocan
egon be.

Salerosketa ta Orniketan

JANARIETAKO ZUZENDARIAR-
KIN IKZETAN

Atzoko arloa aliatu zigun Beltran'dar
Paulin Janarietako Zuzendari Nagusi jau-
na. Abeltzariak eskutuan ilten dituzti-
nai ez diegu izun edo multa bakarik eza-
fiko; euzk atxilotzea aginduko degu gai-
bera, esau zigun Beltran jaunak.

Atzo esan nuzuten beza, ez bait da
ori agindua auste ta bakafik-jafaitu
zuan—; osasunarentzat kalte gafi ere izan
litke ori, Lenengo, beaf dutenak eman
beaf dute ontzat.

Jateix batzuetan geiegikeriak egiten di-
tuztel—ta. Zaingo'ko Arduradun jaunaren
baimenez, jateixetan eman beaf dan ja-
narietako arazo erabakitzen diardutela,

gaineratu zigun Zuzendari jaunak. Jate-
ix-nagusen eta jatera joaten diranen
geiegikeriak amaitzeko diardugu lanean.

Batzuk ba dutela txindia ta nai duten
guztia jaten eta beste asko efiatze izan
baruritzen... ori ez dago inondik ere ondo.
Geiegikeriak salatzera asko etofi zaizki-
gu ta ofexegaitik artu nai ditugu neufiak.
Ufi jau eta geiegikeria ordaindu beaf iz-
aten dana.

Egia dasadala jakin dezazuten—esan zi-
gun Beltran jaunak—batek jateix batan
zer jan zuan esango ditzut:

Paela, iru efiatze; bildotsa, iru efiatze;
solomoa, iru efiatze; iru ardi-txuleta, vai-
nilla, gastaia, ta...
Guzti auxe amaitzaren da gure neuri
—arteza—esan zigun azkenez Beltran jau-
nak.

LASA JAUNAREKIN

Edari ta Erosketako Zuzendari Nagusi
Lasa'tar Martin jaunak auxe esan zigun:
Paxistar ankefak gure lufaldeara bial-
du dituzten auraj diegun begiramen eta
efukiak, esne-batuarekiko erabaki bat ar-
tzeza beartu gaituzte.

Paxistafak bialdutaokak eta geure ar-
tean dauten ostontzeko aukar ere esne ga-
be izan ez ditzeten, eroepen apur bat es-
katzen diegu guziaz auren efukiaren. Au-
fentzat bakafik emango degu auferantzcan
esne-batua ta ostontzekoak izan dezatela
efuki ta begiramen.

Aufentzat ba degu zati baterako, esnea.
Edari etxetara oi bezalako "koñak" nola
banatu dituzten nago-jafaitu zuan Lasa
jaunak—; Datoren asterako erabakiko de-
dalakonan nago.

N-on ez naiz orelako gauza zale. as-
kok ez diote ezejeri begiratzcan eta. Edan-
zaleak neufiz jokatzen ez ba'dute, baña,
neuk artuko ditut neufiak. Dana kendu ta
kito!

Jendearen burutsuagandik, baña, ez di-
txarot ofelakorik, esanaz amaitu zuan La-
sa'tar Martin jaunak atzoko.

Gintza zaingoa

AZNAR JAUNAREKIN BARIKETAN
Ixtas Ertzain Ordezkarik Kerexeta jau-
na ta Elantxobe'ko iru itxas'zain egon
zirala berekin eta efitxu ofetan egin eban
zaintzetaren zorionak emon eutsotzala esan
euskun Aznar jaunak agurtu zendunean.

Morello jaunarekin beste bafiketaldi bat
izan ebala ta salgai batzuk kanpora zelan
darukaizan Morello'k izari ebazan artu
emonal-bide be esan euskun.

Afaiñen saneuriari buruz lenago esan
ebana beresan euskun eta Guda Orniketan
eta Gizarte Laguntzan beaf dan afantzuda
artu ostean, geratzen dana saltzen jafiko
dala esan eban eta amabostoro ipiniko
dala afaiñ saneuria ta saneuri ofetantze
saldu beafa izango ebela esan eban. S-
neuri ofetan salduta gaitzerk izan ba ci-
lecan, geltze ori Gobernuak ordainduko
ebala.

Autu au obeto, be, astertuko ebela ta
lafegikeriak, be, moztuko zirala esan aus-
kun azkenean.

IRAZITAKO BURDIN-ONDAKINAK

Irazitako burdin ondanekin saneuriak la-
fegi igon ez daitzen, saneuri igote ori bur-
din urtze gintzaren eralkunde gaitzai da-
ta. Salerosketa Zaingoa'ren on entziz,
aune, agintzen dot:

Lenengo: "Egunerokoan" agindu au
argitaldu daitenetik aufera, irazitako bur-
din-ondakina saldu nai erostean tonelada-
ko 220 laurleko baño geiogo burdin ba-
kotza ez da ordainduko Bilbao inguruan
eta uriko salokietan saltzen ba da.

Bigofen: Burdin ondanekin porabaitera
eruan beaf dancan eta eruteak burdinon
saneuria geituten dabenean eta Bilbao in-
guruko saneuria baño audidagoa beaf da
benecan Gintza Zuzendaritza Nagusi'ri ya-
goko legezko saneuria zenbateragiño go-
ratu erabagitea.

Irugofen: Agindu au austen dabenean,
agindu-auste baktaxari yagokon multaz edo
izenez zigortuak izango dira ta salgai
kenduko yako.

Bilbao'n 1937'gn. otsalaren 15' an. Gin-
tza Zaingoa'ko Burukideak. Izempetuta:
Aznar'dar Jagoba.

Sorospide zaingoa

EMOKUN BARIAK

Bustos jaunak, Idazkaritza Nagusia'n
Klinikan Grazia jauna ikertzen izauzala
esan euskun.

Beste bafirik ez zan.

GARUKO GIZARTE-LAGUNTZA

EMOKUMEK

Cipriano Aznar'gudariak, 10 lko.; Venan-
cio Zapier'ez, Bilbao'n, 20; Benito Reina-
res'ek, Bilbao'n, 10 lko.; M. G. T.'ko
8'gn.; Gudelaroko Orniketariak, 138; Gu-
deloro ofetako Suizkili-bizkor gudaletzak,
35,50 lko.; Gudelaroko talde bikotzak,
25,50 lko.; Gernika'ko Gizarte-Laguntza'k,
12,80; Damaso Mulledo'k, Bilbao'n, 100
lko.; Marcelino Ibañez de Betolaza'ren,
langileak Bilbao'n, 106; Gaiño osabide
—Etxe'ko langileak Bilbao'n, 50 lko.;
Deusto'ko Gizarte-Laguntza'ko Ordezka-
riak, Bengoetxea'tar Alexander'en izenez,
100 lko.

Andonegi'ko Kuirera

Zerbait egingo dabe

Kontrol batzarra eta Frantze'ren egoera zindua

Rusia sartuko da kontrolean

ASMUAK ASMO

Argibegun Londres'en kontrola dala-ta
egin zan batzafaren bariak jakin dira.

Kontrol lagia datofen larunbatean au-
feru eruatun asteke asmuu artu zan. Eta da-
tofen ilaren seigafenerako baf dan les
eraldua geratuko da.

FRANTZE GOGORRI

Batzaf onetako zer-esan eta auturik
geyen eta astunena Frantze'ko ordezkariak
emon eban.

Frantze'ko Gobernuak bere bafuan ar-
turiko erabakiak gafatzak dira. Eta efi
onetako ordezkariak erabakiak azaldu eba-
zanian liera ta bildufik saftu eban.

Frantze'ren esana auxe da: kontrol au-
tua beingoz erabagiten eza'pa'da, Frantze'
orainarte bidetik urten eta espanaf Gover-
nuari oso osorik eta agiri-agirian lagun
itzen asiko litxake.

ERABAGI OREN INDARA

Erabagi ofen indara, frantzetaren ustez-
andia izango litzake. Espanaf gudea ama-
bost egun bafu dauzan ipini eta amai bi-
dian lagako leuke.

ESKUBIDERIK EZTAGO

Frantzetaren ustez eskubiderik eztago,
efi batzuk lege bafuan dabilzan bitartian,
orain diarduen legez, beste batzuk legetik
urten eta nai dabena egiten ibiltia. Edo
guztiak garbi eta lege plan, edo baktza
bere aldetik egokien deritxanari lagun-
tzen.

ERABAGIAK

Frantze'ren gogofasun eta sendotasun-
au ikusi ebanen beste ofien ordezkariak
ikaratuta. Eta italiatze jaramonik egin ba-
rik Rusia'ri eskubideak emon eutsen be-
re guda ontziak kontrolian saftu al
izateko.